

[O. O. Heilesen.]

ling, Udsækning, Salg eller Fordeling af stærke Drikke i Kommunen maa meddeles eller fornyes, de allerede gældende Adkomster at gælde, indtil de som meddelte for et vist Aaremaal efter deres Indhold udløber eller eventuelt eksproprieres efter de nærmere Regler herom i Forslaget.

I Amterne, hvor det jo nu efter de nærmere Regler i Beyærterlovens § 16 er Amsraadet, der meddeler Bevilling til Udsækning af stærke Drikke, skal efter Forslaget ikke som nu Amsraadet kunne bestemme over Udsækningens bevillingerne. Men paa lignende Maade som i Kommunerne skal her 20 pCt. af de kommunale Vælgere kunne forlange en Afstemning med den Virkning, at hver enkelt Amsraadskreds faar Adgang til for sit Vedkommende at bestemme, at der ikke mere i Amsraadskredsen skal kunne meddeles eller fornyes nogen Adkomst til Fremstilling, Udsækning, Salg eller Fordeling af stærke Drikke.

Naar bortses fra de største Byer, er der imidlertid fremdeles ikke større Forskel paa By og Land, hvor jo ogsaa efterhaanden, især i Stationsbyerne, betydelig bymæssig Bebyggelse findes, end at det er naturligt at betragte Spørgsmaalet som et Fællesanliggende for hele Amtet, idet det navnlig ogsaa af Hensyn til den Betydning, det har for Ædruelighedsvirkningen af Alkoholnæringsens Fjernelse fra Landkommunerne, at stærke Drikke ikke fremstilles, udsæknes, forhandles eller fordeles i nærmeste Købstad, er begrundet at give Adgang til en Amsafgørelse af Spørgsmaalet, altsaa en Afgørelse under eet for Amsraadskredsen og Købstæderne i denne.

Forslagets Bestemmelser i saa Henseende gaar ud paa, at saafremt de foreskrevne 25 pCt. af vedkommende Købstads kommunale Vælgere begærer Afstemning i Købstaden samtidig med, at der i Henhold til de omtalte Bestemmelser finder Afstemning i Amsraadskredsen, skal Afstemningen ogsaa have Virkning for den eller de paagældende Købstæder, saafremt Folketallet i den eller disse hver for sig efter sidste almindelige Folketælling ikke er over en Trediedel af Folketallet i samtlige Amsraadskredsens Landkommuner, og der, naar samtlige de i Landkommunerne og den eller de paagældende Købstæder i Amtet afgivne Stemmer sammenlægges, fremkommer et Flertal.

Herved undtages som berørt fra Amsafgørelserne de større Byer, hvor det i hvert Fald med nogen Ret kan hævdes, at særlige Forhold gør sig gældende. I første Række

gælder dette naturligvis for København, og saaledes som Forslaget som omtalt er formulert, gælder det fremdeles Aarhus, Odense, Aalborg og Horsens samt vistnok endvidere et Par mindre Byer, der har et forholdsvis stort Indbyggerantal i Forhold til Folketallet i vedkommende Amsraadskredsens Landkommuner.

Ved Siden af de omtalte Bestemmelser om Adgangen til Indsækning af Antallet af Udsalgs- og Udsækningsteder for stærke Drikke i Henhold til Kommune- og Amsafstemninger indeholder Forslaget en Række Bestemmelser om Adgang til Indførelse af høje Afgifter paa Udsækning, Salg og Fordeling af stærke Drikke, om Ædruelighedsnævn til at yde drikfældige og deres Hjem Raad og Støtte, til at fremme Undervisning om Alkoholspørgsmaalet samt til at vaage over Alkohollovgivningens Overholdelse m. v., om Agenturvirksomhed for stærke Drikke og Udbringning af saadanne ved Hjælp af Ølvogne og lignende i Omraader, hvor Adkomst til Udsækning og Salg af stærke Drikke ikke mere kan meddeles, om Sikkerheds- og Forsorgsforanstaltninger overfor drikfældige, om pligtmæssigt Afhold for den, der ansættes i saadan Tjeneste eller Virksomhed, hvor absolut Ædruelighed er af særlig samfundsmæssig Betydning, om større Ansvar for den, der udsænker eller forhandler stærke Drikke osv., hvorom jeg her henviser til Forslagets Kapitel IV og følgende.

Forslaget sætter sig gennem disse Bestemmelser det Maal at tjene som Grundlag for et Samarbejde mellem alle, der vil et positivt Ædruelighedsarbejde, og af hvilke nogle vil anse nogle af disse Bestemmelser, andre andre af dem for de mest formaalstjenlige og virkningsfulde.

Endelig indfører Forslaget med Hensyn til Spørgsmaalet om Indførelse af et fuldstændigt Alkoholforbud, og — i bekræftende Fald — naar dette Spørgsmaal skal rejses, det saakaldte Initiativ, altsaa Anerkendelse af Vælgernes Ret til umiddelbart at fremsætte Krav om Ændringer i Lovgivningen. Forbilledet er dels de nordamerikanske Forenede Stater, hvor i en Række af Unionens Stater Initiativet har været anvendt netop med Hensyn til Spørgsmaalet om Alkoholforbud, og dels den svejtsiske Forfatning. Spørgsmaalet om, hvilket Antal Vælgere der skal udkræves for, at et Vælgerkrav om Folkeafstemning om Alkoholforbud skal anerkendes, kan naturligvis drøftes. Forslaget fastsætter Tallet til 50 000, der paa nærmere angiven Maade skal bevise, at de er Vælgere. Som det er